

Han har kartlagt det bruna Norrbotten

KALIX

1245 Tysklandsvänner i 105 norrbottniska orter. Det är listan som Bosse Johansson har tagit fram när han nu släpper en bok om nazister i länet.

Bosse Johansson är pensionerad journalisten som nu är på väg att släppa sin femte bok. Den här gången är det en roman om nazister i länet.

Historiekollen som Bosse Johansson har gjort har pågått till och från i 14 år, med fyra böcker som kom emellan. Men när han har kunnat ägna tid åt den här boken har han nu kommit till ett resultat: "Kattmamman" – en historisk roman som berättar historien om Tysklandsvännerna i Norrbotten under 1930- och 40-talet genom en norrbottnisk nazists liv. Karaktären är, som nästan alla i boken, hämtad från verkligheten.

Bosse Johansson har samlat 1245 norrbottningar som på olika sätt var aktiva nazister, till exempel genom att tillhöra ett parti eller ha ägarintressen i en nazistisk tidning.

– Det slår mig hur stor del av etablissemanget som var

nazister. I dag ser jag inte sådant folk med i NMR. Nog kan det finnas, men jag tror inte att det är lika vanligt.

Johansson har namnen och hemort på alla personer. Men han har bestämt sig för att lämna namnen utanför boken.

– Jag vill inte att någon ska fara illa. Men rent objektivt tror jag att det hade kunnat vara bra att folk får sig en tankeställare, speciellt anhöriga. Jag har själv upplevt det med nazister i min egen släkt.

Poliser, läkare, småbrukare – men framförallt chefs-tjänstemän i skogen. Yrkena är något som överraskar Bosse Johansson något. Men även härkomsten. Att det är få namn i nedre Tornedalen var något av en skräll – med tanke på Sovjets krig mot Finland, säger Johansson. Till skillnad från Haparanda med sex bokförda namn har till exempel Tärendö hela 89

Valaffischer har målats över med svastikor runt om i länet.

FOTO: HERMAN ÖBERG

namn, Vittangi 62 och Kompeusvaara 37. Luleå är störst med 168 namn.

– Jag tror att Norrbotten var brunare än många kanske tror. De 1245 namn som finns är ungefär 40 procent fler än hur det ser ut i riket i övrigt.

På väg till Bosse Johanssons hem står en socialdemokratisk valaffisch i en rondell.

Men på affischen har någon skapat ett hakkors. Frågan slutar aldrig att vara aktuell. **Kan du göra någon annan liknelse med dagens samhälle?**

– Genom att jag har gått in i så mycket detaljer och sett alla kusligheter som pågick är det skrämmande att se hur historien går igen. Jag tror inte att nazister kan fara

fram så längre, men nog är det skrämmande att se hur många som nappar på SD:s propaganda om invandrare

Bosse Johansson släpper "Kattmamman" senare den här hösten.

Herman Öberg

herman.oberg@norrbottensmedia.se
0922-148 40